DIREKT AKTION

NR 5-6 (13) DEC. 1998 - JAN. 1999 20 kr DUBBELNUMMER! SYNDIKALISTISKA UNGDOMSFÖRBUNDET

INNEHÅLL

nr 5-6/98

Arrestera Pinochet, träffa H.I.J.@.S. 2-5
red: Borgarna vann faktiskt, kortisar. 6-7
Revo i valrörelsen! 8
Vi vill ha sex timmars arbetsdag 9
Nyheter, dumheter, trevligheter. 10-13
Skolvänster i Västerås 14
Är dina kläder rena? 16-17
Nike suger ut 18
Försvara aborträtten! 19
Suffare spelar teater 23
Jello Biafra – punk i finrummet 24-25
Syndikalism till varje pris! 26-27
Hänt i SUF 29
Debatt 30-31
Recensioner 32-34
Hur ser vi på rasism egentligen??? 35

I Hallunda får tjejerna lära sig att slå tillbaka

Kvällstidningarna grubblar över varför unga tjejer kallas för "hora" och "fitta". Hur unga killar kan våldta tjejer i femtonårsåldern, som nu senast i Södertälje. Men några försöker göra något åt problemen. I Hallunda, några mil från Södertälje, får tjejerna lära sig att slå tillbaka. De

tränar självförsvar, och enligt dem själva har det hjälpt dem att slå tillbaka mot killarna.

– Sist slog jag honom med en hammare, säger en av tjejerna Direkt Aktion har träffat.

Läs mer på sidan 15.

En gång fick några arbetarklassgrabbar från Wales för sig att starta ett rockband. Varför gå och stämpla när man kan bli lika cool som The Clash, och samtidigt förändra världen? Nyligen besökte de Stockholm. D.A. gjorde sitt bästa för att förfölja dem under hela deras vistelse. Läs om hur det gick på sid 20-22.

MANIC STREET PREACHERS

franska skolelever kräver bättre villkor

uppror i skolan!

Läs på sid 12-13

Sätt dit mördar

D.A. bakgrund

I oktober spreds nyheten om att Chiles exdiktator Augusto Pinochet hade begärts utlämnad av Spanien från England, där han låg inlagd på sjukhus. Spanien vill ställa Pinochet inför rätta för att ha gjort sig skyldig till försvinnanden och tortyr av spanska medborgare under Chiles diktaturtid från 1973 till och med 1990.

Exilchilenare runt om i världen tågade till de engelska ambassaderna, för att stödja Spaniens begäran, och till de chilenska för att protestera mot att Chile tar Pinochet i försvar.

Londons Högsta domstol meddelade att Pinochet inte kunde gripas eftersom han i egenskap av förre detta statschef har immunitet. Englands åklagarmyndighet överklagade utslaget och resultatet är i skrivande stund ännu oklart.

Sedan dess har Schweiz och Frankrike också begärt honom utlämnad för brott mot deras medborgare. Även i Sverige, där 35 000 exilchilenare bor, har det gjorts anmälningar mot Pinochet. Efter dessa yttre påtryckningar har den svenska regeringen uttalat sig villig att begära Pinochet utlämnad till Sverige, om det finns juridiska grunder för det.

Den som fäller avgörandet är statsåklagare Jan Danielsson. Den andra november gick han ut i nyhetssändningar och sa att han inte vill agera förrän det brittiska överhuset har tagit sitt beslut.

Dharana Favilla

Inne på Tingshuset är stämningen spänd. Det är dagen efter att statsåklagare Jan Danielsson den andra november förklarat de svenska anmälningarna mot Pinochet som utsiktslösa (se bakgrund). Representanter för H.I.J.@.S-Sverige, döttrar och söner till offren för de latinamerikanska diktaturerna har möte med Danielsson. De vill se lite mer handling i fallet från Sveriges sida.

Pinochet under sin tid som statschef

Medan de två H.I.J.@.S-representanterna Ernesto Sparrelid Guanziroli och Ninel Pizarro Diaz tar hissen upp för att prata med Danielsson väntar ett 20-tal medlemmar otåligt på nedre plan. En av dem är Lourdes Benítez:

Om inte Sverige gör något nu är det ett svek mot alla 35 000 chilenska flyktingar som fått asyl här

– Om inte Sverige gör något nu är det ett svek mot alla 35 000 chilenska flyktingar som fått asyl här, säger hon. Danielssons inställning att vänta tills England tagit beslut är både fegt och absurt!

JAS- plan till Chile

Någon kommer springandes med dagens Aftonbladet och läser högt ur en debattartikel av Anna Lind. Lind menar att Sverige måste agera i Pinochet-frågan men tar samtidigt avstånd från att regeringens handlingsförlamning skulle bero på en eventuell försäljning av JAS-plan till Chile. Detta bemöts av skeptiska hummanden från ungdomarna.

Strax efter dyker ett fotoalbum med bilder från Argentina upp. Bilderna visar så kallade Escraches, en för H.I.J.O.S-Argentina vanlig metod att genom sprayningar outa militärer. På en bild står det: "Käre granne, på våningen under er bor en grym torterare". Oftast kompletteras sådana sprayningar med att foton på militärerna klistras upp.

Handlinsförlamningen från Sveriges regering i Pinochet-frågan blir orimlig mot bakgrund av att så många skyldiga för brott mot mänsk-

en

ligheten är fria män i Chile och andra latinamerikanska länder, där lagar om amnesti skyddar dem.

Besvikelse

Efter en dryg halvtimme kommer Ernesto och Ninel ner från mötet med Danielsson. De möts först av applåder som avtar när Ernesto skakar på huvudet. Vi förstår då att Danielsson inte har ändrat inställning. Ernesto berättar:

– Danielsson vidhåller att det är ett juridiskt beslut. Att göra något innan England tagit sitt beslut är bara ett slag i luften. Om England inte ger Pinochet immunitet kan Sverige eventuellt börja tänka på att ta ett politiskt beslut.

En för H.I.J.O.S-Argentina vanlig metod är att genom sprayningar outa militärer. "Käre granne, på våningen under er bor en grym torterare"

400 personer demonstrerar

Sammankomsten avslutas med att H.I.J.@.S meddelar att de inte är nöjda med Danielssons beslut och tänker fortsätta sätta press på Sveriges agerande.

Senare samma dag, den tredje november, tågar runt 400 personer till engelska ambassaden. Det är en av flera demonstrationer på kort tid för en rättegång mot Pinochet. Många är trötta och hesa sedan tidigare, men efter ett tag kommer ropen igång.

H.I.J.@.S.-folket är samlade under sin banderoll omgivna av chilenska flaggor och bilder på en överkryssad Pinochet. De har nu även talat med juristen Peter Bergqvist som påpekar vikten av att sätta press på den svenska regeringen. Den kan nämligen avsätta Danielsson om den bara vill.

Vilket man också gör. Nästa dag överraskas Mona Sahlin under den öppna frågestunden i riksdagen. H.I.J.@S får henne att tydligt säga att Sverige kan bli det fjärde landet som begär Pinochet utlämnad.

DHARANA FAVILLA

En H.I.J.O.S.-aktivist i Argentina sprayar "mördare" på en miltärs bostad. Lilla bilden: Ernesto Sparrelid Guanziroli träffar åklagren Danielsson

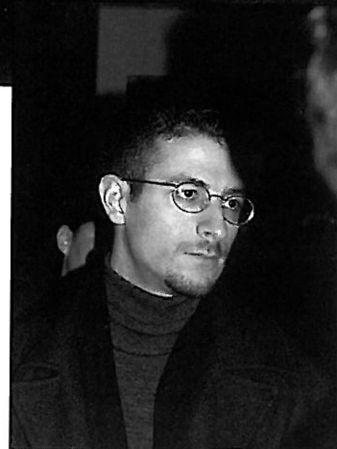

Foto: Karin Nyman

I Argentina 1994 ordnades ett stort läger för ungdomar vars föräldrar eller andra anhöriga på olika sätt fallit offer för de grymma åren av diktatur.

Mötet samlade flera hundra ungdomar. Några hade mist sina föräldrar, sina syskon, sina mostrar och farbröder, andra hade adopterats bort till familjer i militärernas bekantskapskrets och ganska nyligen fått reda på sanningen. För flera var det första gången de pratade om sin historia. Under lägerdagarna rördes mycket upp till ytan. Vrede, sorg, saknad men också glädje och styrka. Resultatet av det blev att organisationen H.I.J.O.S (barn för identitet och rättvisa, mot glömskan och tystnaden) bildades. Sedan dess har organisationen växt upp i andra länder både i Latinamerika och i Europa. H.I.J@.S-Sverige har funnits sedan oktober 1997. D.A har träffat Victoria Giménez, medlem i H.I.J.@.S-Stockholm.

– Jag gick med i Hij@s för att få ett utrymme för mitt politiska engagemang, berättar Victoria Jiménez. Jag hade sökt ett politiskt sammanhang som jag kunde agera utifrån i ett år, ända sedan jag flyttade tillbaka till Sverige.

Victorias föräldrar är från Uruguay, men själv föddes hon i Argentina eftersom hennes föräldrar flydde dit undan diktaturen. Det var 1975, året innan statskuppen i Argentina. Militärerna samarbetade över landgränserna (operation Condor) och i början av 1977 hamnade familjen på en flyktingförläggning i Malmö.

– Det som är väldigt speciellt med Hij@s är att inte behöva förklara varifrån man kommer, om du har dubbel eller trippel nationalitet eller ingen alls i praktiken, såna bakgrundsförhållanden är ju väldigt vanliga bland oss.

H.I.J.@.S-Sverige demonstrerar. Till höger Victoria Giménez. Foto: Karin Nyman

Barrikada

De första demokratiska valen efter diktaturen i Uruguay hölls 1985. Victoria och hennes familj flyttade tillbaka året efter. När jag frågar henne vad hon gjorde där strax innan hon valde att återigen bo i Sverige svarar hon:

– Jag arbetade politiskt i mitt skolfack och även i en liten anarkistgrupp som heter Barrikada, bl a gav vi ut en tidskrift. Vi var en del av en bred anarkiströrelse – Espacio A. Sen jobbade jag också, mest som återförsäljare av en massa produkter. Min skitlön räckte inte ens till en hyra. Det är den typen av jobb du kan få där, därför bor de flesta ungdomarna kvar hos sina föräldrar till långt upp i vuxen ålder. Du får sällan stanna i mer än tre månader på såna här jobb, efter tre månader måste de börja betala försäkring och sånt för dig så de skriver inte kontrakten längre än så. Det var mest det som fick mig att åka tillbaka till Sverige. Men sen var jag ju också nyfiken på mitt barndomsland.

Kände du till Hijos i Uruguay?

– Inte mycket. Jag visste ju att de fanns, men Hijos i Uruguay är, eller var i alla fall, väldigt stängt. Det kan ha förändrats nu men då var det bara till för barn till försvunna. I Sverige är organisationen öppen för alla latinamerikanska ungdomar, det finns till och med ett par svenskar. Hijos-Uruguay samarbetade heller inte så mycket med andra organisationer utan gjorde mest egna grejer.

Hörde du talas om när Hijos bildades i Argentina?

– Nej, inte först men så småningom när deras aktioner började synas i pressen. Jag förstod att det var en bred rörelse som växte hela tiden. Det är klart att jag blev glad men jag funderade aldrig på att gå med då, jag hade redan fullt upp inom mina politiska grupper.

Svårt att komma in

Det var först i Sverige som Hijos kom att bli betydelsefullt i Victorias liv. Här hade hon plötsligt ingen politisk tillhörighet och anarkiströrelsen kändes svår att komma in i.

– I Hij@s kände jag mej framför allt välkommen. Jag kände att här kunde jag göra något. Jag tyckte om idén om att bortsett från de politiska målen också arbeta med vår egen identitet. Jag hade aldrig tänkt på att jag behövde det och egentligen är det inte heller det jag mest behöver just nu, men jag vet att andra behöver det och jag tycker att det är bra att organisationen ger utrymme för det. Men för mig är målet alltid att agera politiskt.

Vad finns det för skillnader mellan Hijos i Argentina och här i Sverige?

– Det finns skillnad till och med i namnet. I Sverige har vi valt att skriva det som Hij@s-Spanien gör. Att använda ett snabel-a är att markera att det är både döttrar och söner med i organisationen. Ett snabel-a kan ju också ses som ett a inuti ett o. På spanska betyder hijas döttrar och hijos söner. Men det finns stora skillnader: för Hijos i Latinamerika är det lättare att veta hur de ska agera och varför. De lever ju där brotten begicks. De arbetar mer direkt politiskt mot sina regeringar som visserligen kallar sig demokratiska men som är dem samma som gett amnesti åt alla skyldiga.

Affärsintressen

– I Europa är målen mer diffusa. Här i Stockholm har vi fört många och långa diskussioner om hur vi ska arbeta. Vi måste se den relation som Sverige hade med Latinamerika

HDöttrar och ISöner för JIdentitet och @Rättvisa, mot SGlömskan och Tystnaden

innan och under diktaturerna och vilken relation de har idag. Till exempel det här med Pinochet nu, varför begär inte Sverige honom utlämnad? Det handlar givetvis om affärsintressen.

– Man frågar sig också hur många svenska företag som gjorde affärer i Latinamerika under diktaturerna samtidigt som många arbetare i dessa företag kanske förföljdes eller mördades. Just nu har vi fullt upp med att arbeta på att Pinochet ställs inför rätta. Samtidigt planerar vi en stödfest för att hjälpa de som drabbats av orkankatastrofen i Centralamerika.

H.I.J.O.S. Argentina med foton på de försvunna.

Del av löftet

– Vi har också demonstrerat på årsdagen av statskupper i våra hemländer, det är en del i vårt löfte, "mot glömskan och tystnaden" – att aldrig någonsin glömma det som hände och aldrig hålla tyst om det, vi är ju vittnen som måste höja rösterna för alla de som försvann.

– När Argentinas president var i Sverige på statsbesök förföljde vi honom överallt, argentinsk media var här så dagen efter kom våra aktioner i stora tidningar och TV-kanaler där. Det var skönt för våra kamrater i Latinamerika att visa att vart de jävlarna än tar vägen finns det folk som kommer att förfölja dem, det har de ju själva sett till genom att driva folk i landsflykt.

Vad betyder det för dej att unga latinamerikaner i Sverige har börjat organisera sig?

– I samhällets ögon är vi ett gäng svartskallar som samlas för att kräva våra rättigheter. För mig innebär det att vi tar ansvar för vårt gemensamma förflutna. Eftersom vi är en minoritet här har vi också behov av att förklara varför vi är här, för det är ingen slump.

– Vi kan aldrig förneka att vi är produkter av en diktatur och att vi förmodligen inte hade hamnat på andra sidan jordklotet om inte våra föräldrar hade tvingats fly på grund av sina tankar. Några återskapar sina föräldrars kamp och ideal men vi måste också växa och inte stanna vid nostalgin över det som varit. Vår kamp måste föras efter den verklighet vi lever i.

DHARANA FAVILLA

H.I.J.@.S.-Sverige finns i Uppsala, Västerås, Stockholm, Lund, Malmö. Hemsida: http://www.angelfire.com/az/hijossvecia E-mail: hijos_sverige@hotmail.com

red!

Borgarna vann faktiskt

Kaxigt utropade vi på förra Direkt Aktions förstasida att "Borgarna vinner valet – hur det än går". Och så gick det så här... Vänsterpartiet gör sitt bästa val någonsin, och ingår tillsammans med miljöpartiet och regeringspartiet i riksdagsmajoriteten. Det borde innebära att vi får den mest vänsterpräglade regeringen någonsin.

Samtidigt får vi inte glömma att dessa tre partier tillsammans gjorde ett sämre val än förra gången. Nyliberala moderaterna gick fram lite grann, och konservativa Kristdemokraterna gjorde även de sitt bästa val någonsin. Det var "mitten", i form av socialdemokraterna, centern och folkpartiet som gick bakåt, medan höger- och vänsterflanken stärktes.

Men ändå – vänstern är starkare än på länge. Eller är den det? Notera att framgången i valet inte motsvaras av någon ökad folklig mobilisering på gator och torg eller av ökad facklig kamp.

Väljarna röstade inte för socialism och frihet, utan för lite bättre välfärd, som också var det sätt som Gudrun Schyman framgångsrikt profilerade vänsterpartiet i valrörelsen. Som ett nytt, "riktigt" socialdemokratiskt parti. Och nu efter valet tycks de beredda att kompromissa om det mesta som står i deras partiprogram.

Sannolikt kommer regeringspolitiken att ligga fast. Vid årsskiftet kommer riksbanken att bli en självständig kraft med mycket liten parlamentarisk kontroll. Deras uppgift, som snart kommer att skrivas in i Sveriges grundlag, blir att hålla inflationen nere. Det innebär att de kommer att fortsätta hålla arbetslösheten uppe. Sverige kommer att fortsätta betala av enorma summor på statsskulden, trots att den är den lägsta i EU. I stället för att satsa på anställningar i offentlig sektor, där folk sliter ut sig samtidigt som deras tidigare arbetskamrater går och stämplar. EU-anpassning och EMU-anpassning kommer att fortsätta, vilket kommer att minska demokratin och öka polariseringen i samhället. Tack vare att Miljöpartiet agerar nickedocka slipper regeringen ens själva försämra arbetsrätten – miljöpartiet har lovat inleda samarbete med det borgerliga blocket för att ge möjligheter att undanta två personer från turordningsreglerna vid uppsägningar.

Och trots att både miljöpartiet och vänsterpartiet lovat försöka sänka arbetstiden, trots att socialdemokaternas systerparti i Frankrike sänkt arbetstiden till 35 timmar i veckan, trots att den italienska regeringen lovat samma sak, och trots att Sverige i dag har EU:s längsta lagstiftade arbetsvecka, tycks det inte bli någon arbetstidsförkortning i Sverige. Både vänsterpartiet och miljöpartiet har börjat vackla i frågan.

På det hela taget hade vi alltså rätt i det förra numret av Direkt Aktion. Borgarna vann valet – trots att det gick som det gick.

Men vi tror att vi hade rätt också på ett annat sätt. Vi skrev att det trots allt spelar en viss roll vilka som sitter och förvaltar den borgerliga demokratin. Och vi skrev att det bara är genom kamp, på arbetsplatser, i skolor, i bostadsområden, på gator och torg, som vi kan vara med och påverka politiken.

Och därför har vi nu ett ganska bra läge för att lyckas kräva tillbaka en del av det borgarna tagit ifrån oss de senaste åren. I det läget får vi inte vara rädda för att ställa krav till de församlingar som vi visserligen föraktar, men där besluten trots allt fattas: kommuner, landsting och riksdagen. Nivån på klasskampen kommer som alltid att avgöra vad som beslutas i riksdagen. Och genom att öka denna nivå sätter vi press på partierna att leva upp till sina partiprogram.

Några lämpliga krav att framföra fanns på sidan fyra i förra numret av Direkt Aktion. Vi hoppas – och uppmanar till! – att radikala krav kommer att föras fram av en rad organisationer, rörelser och nätverk. Med en första kulmen redan i vårvinter, när vänsterpartiet, miljöpartiet och socialdemokraterna sitter och förhandlar om den långtidsbudget över tre år som de ska lägga fram i april. Payback time!

Direkt Aktion är Syndikalistiska Ungdomsförbundets tidning. Den ges ut av Kulturföreningen Direkt Aktion. Ansvarig utgivare är Arwid Lund. I redaktionen: Lars Johansson, Henrik Alm, Dharana Favilla, Nina Lahtinen, Linda Wagenius, Martin Larsson, Matilda Köhlmark, Ulf Johansson, Christoffer Karlsson, Ola Brunnström, Karin Nyman, Erik Mellsjö och Mattias Pettersson. Adressen är Direkt Aktion, Box 6507, 113 83 Stockholm. Telefon: 08-673 11 15. Hemsida: http://www.geocities.com/CapitolHill/7931/ E-post: direkt.aktion@usa.net Skicka gärna in artiklar, insändare, kritik eller beröm. Att prenumerera kostar 80 kr för 6 nummer, stödprenumeration 150 kr. Sätt in på Kulturföreningen Direkt Aktions Pg: 64 99 67-7. Tryckt på Federativs Tryckeri. Nästa deadline: 15 januari. ISSN 1403-381X

Hedra Alvaros, Gustavos och alla andra omkomnas minne. När deras dröm om att ge förorterna stolthet.

Det ofattbara hände i Göteborg natten till fredagen den 30 oktober. 63 unga liv släcktes.

Många undrar om det var ett attentat eller en olycka, och i skrivandets stund vet vi inte vilket. Vi vet iallafall att nasseasen förvärrar situationen ytterligare genom att sprida ord som "60 har vi redan brännt ner. Snart kommer resten."

Heder åt de oskyldiga som brann inne. Heder åt de som gjorde sitt yttersta för att rädda liv. Vi publicerar nedan ett pressmedelande från Musikrörelsen Nu är det nog, vars band Hammer Hill Click och EAK drabbades hårt av branden.

REDAKTIONEN FÖR DIREKT AKTION

Två förortsband på väg att slå igenom har drabbats mycket hårt i denna ofattbara tragedi. Framförallt har Hip-Hopbandet Hammer Hill Click från Hammarkullen förlorat två av sina rappare och bandledare, "Lil-vet" (Alvaro Jerez Reyes) och "G-sus" (Gustavo Galvez). Hammer Hill Click släppte singeln 199.88 i somras och är välkända bland ungdomar i Göteborgs förorter. Hammer Hill Click skulle uppträda på Norden i världenfestivalen tillsammans med Tomas Gylling m fl. På deras release i Hammarkullen i somras deltog även Latin Kings, sydafrikanska Black Noise och Robert Blom.

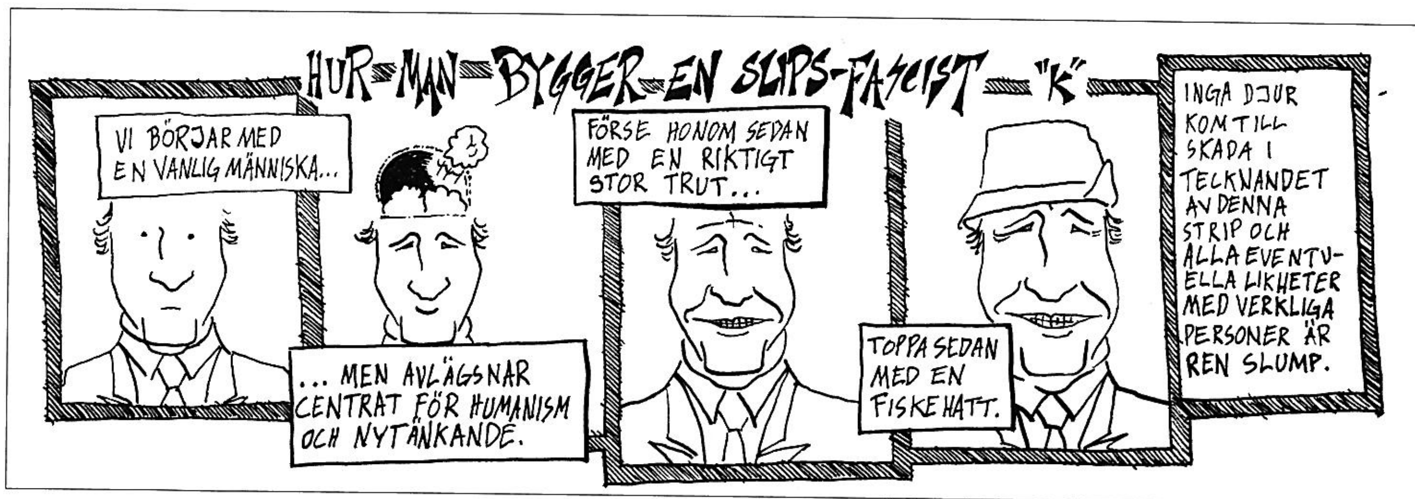
Det andra drabbade bandet är rebellrockbandet EAK som är aktuella med skivan "Lust" som skall släppas i februari 99. EAK är en sammansättning av olika stilar där bl a två från den svenska stora hårdrocksgruppen i början av 90-talet, Stillborn, ingår. EAK är i undergroundsammanhang kända som de tyngsta utmanarna till nazistmusiken och skall snart offentligt lanseras som underklassens röst och 2000-talets Nationalteatern. Inför skivan "Lust" har en av de omkomna, "G-sus" (Gustavo Galvez), skrivit texten till låten "Förortskrigare". Han skulle även sjunga och framföra låten. Hammer Hill Click och EAK är mycket sargade och betryckta över katastrofen som drabbar alla förorter i Göteborg ochäven resten av Sverige.

Men förhoppningen är att detta, när den tyngsta sorgen lagt sig, skall svetsa oss samman. Framtiden för Hammer Hill Click och EAK är än så länge osäker. Enligt vittnen stod bl a Gustavo och Alvaro på scenen när de såg röken och de var två av dem som valde att rädda andra framför sig själva. De drabbade musikerna m fl:s vilja vid sidan av chocken kan beskrivas med följande ord:

– Vi kommer att hedra Alvaros och Gustavos minne och nära deras dröm om att ge förorterna stolthet. De, plus alla andra omkomna, kommer alltid finnas med oss som de odödliga hjältar de var och är. Vi avslutar med Gustavos och Alvaros ord:

– Vi är förortssoldater som slåss med mikrofonerna för rättvisa och respekt.

MRN RECORDS

Kapitalets Pravda

SAF-tidningen Näringsliv är D.A:s nya favoritblaska.

I nummer 26/98 ondgör de sig över att arbetsköpare har så svårt att komma till tals i media.

Som exempel anger de ett reportage på Rapport om SL:s bussförare som inte tillåts att gå på toaletten. En busschaffis och en facklig företrädare fick komma till tals men inte den stackars arbetsköparen.

Förutom att det snarare borde ses som en välgärning att de slapp slingra sig på pinsamma frågor om toalettbesök så verkar det som att SAF glömt bort att de i det närmaste innehar en monopolställning i mediavärlden. Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet och Expressen, Göteborgsposten, Idag och Sydsvenska Dagbladet är bara några exempel på tidningar som välvilligt företräder arbetsgivarnas intressen i sina ledare och på sina ekonomisidor. Till och med i den statliga televisionen har SAF lyckats få in 10 minuters daglig propaganda på finfin nyhetstid genom A-ekonomi.

Liberalismens allenarådande ideologi för alltmer tankarna till en totalitärt samhälle.

Inte fan var det några partimedlemmar som gnällde i Sovjetunionen.

De hade ju Pravda.

A- ekonomi

Arbetslösheten kostade 166 miljarder 1997.

479 000 personer var arbetslösa vid årets slut.

Om alla som var arbetslösa hade anställts där de behövs – i offentliga sektorn, till exempel – med en lön på 15 000 kronor + arbetsgivaravgifter och försäkringar på ca 35 procent av lönen – skulle staten ändå spara nästan 50 miljarder!

Hyssj åt heilarna

Nu har SÄPO gjort det igen. Gett ut en årsrapport, alltså. Om "Brottslighet kopplad till Rikets inre säkerhet 1997".

För ett tag sen basunerade media ut att "de militanta veganerna trappar upp våldet". Bakom detta smått hysteriska utrop hittar man naturligtvis SÄPO:s rapport. Att hälften av rapporten handlar om rasistiska/antisemitiska/homofobiska brott, samt att nassarna står för mer än 50 procent av de brott som redovisas, hade visst inget nyhetsvärde. Nej, när veganjävlarna ska sättas dit tar SÄPO och media varann i hand, hyssjar åt heilarna och sätter strålkastarljus på den autonoma rörelsen, där för övrigt AFA leder topplistan och SUF ligger som hedervärd tvåa, följda av Folkmakt, EPI och SEA.

Dessutom har snuten upptäckt starka kopplingar mellan AFA och militanta veganer. Och veganerna i Belgien lider av så svår köttabstinens att de börjat gräva upp gravar. Och det finns nassar som ägnar sig åt djurrätt. Och egentligen är allt en enda stor världskonspiration.

Fortsätt bara SÄPO; The truth is out there...

Politisk rea

Riksdagen är för långt bort från folkets kontroll. Riksdagsmännen skyller alla nedskärningar på att "marknaden bestämmer". I slutet av november kommer dock riksdagsmännen helt frivilligt lämpa över ännu mera makt åt "marknaden". Då ska nämligen socialdemokraterna tillsammans med sina kollegor på högerkanten rösta igenom en grundlagsändring som ställer riksbanken utanför parlamentarisk kontroll. Istället ska den följa ett nyliberalt regelverk i EMU-anda.

Alltså går inte längre ens Sveriges penningpolitik att försöka påverka via röstsedeln.

Däremot går det fortfarande utmärkt för arbetare, arbetslösa och skolelever att påverka den ekonomiska politiken via direkta aktioner, se bara på Frankrike!

Gratis video?

Sjukvården är gratis för alla under 20 år. Detta gillas inte av vår nye socialminister Lars Engqvist, läser vi i Motkrafts nyhetsbrev. Varför då, undrar någon?

– Har man råd med videofilmer har man väl råd med sjukvård, menar Engqvist.

Det här vill Syndikalistiska Ungdomsförbundet
(utdrag ur SUF:s principförklaring)

Syndikalistiska Ungdomsförbundet (SUF), är en anarkosyndikalistisk ungdomsrörelse vars mål är att förverkliga den frihetliga socialismen. Under denna övergår produktionsmedlen i allas ägo och förvaltas av de arbetande.

SUF är emot alla förtryck. Alla människor är lika värda och därför har ingen människa rätt att bestämma över någon annan. Alla samhällssystem och ideologier som förutsätter att en grupp människor skall styra en annan leder därför till förtryck. SUF kämpar emot dessa och är för ett helt jämlikt samhälle.

Det borgerliga demokratibegreppet är begränsat till det politiska livet. Den centralisering som en stat innebär, har gjort att man inte heller där har uppnått någon acceptabel demokrati. SUF vill ersätta den partipolitiska parlamentarismen med en verklig federalistisk demokrati som också innefattar de ekonomiska, sociala och kulturella områdena. Trots att vi inte erkänner lagarnas auktoritet inser vi att de vunna demokratiska fri- och rättigheterna måste försvaras och utvecklas.

SUF ser den direkta aktionen som medlet för att förändra samhället och levnadsvillkoren. Endast därigenom kan det självansvar utvecklas som är socialismens förutsättning.

Liksom det frihetligt socialistiska samhälle som syndikalisterna vill skapa, är även SUF uppbyggt efter den federalistiska principen. Denna innebär att alla som berörs av ett beslut har rätt att delta i det. Ingen får dock, i organisationens namn, handla i strid med gemensamt fattade beslut.

VILL DU LÄSA HELA PRINCIPFÖRKLARINGEN? BESTÄLL FRÅN SUF:S SAMORDNINGSGRUPP, BOX 633, 801 27 GÄVLE

Foto: Jan-Åke

Mycket folk, bra stämmning och fint väder, det mesta var bra på "Mot markandens diktatur" demonstrationen

Revolution i valrörelsen

Den 6 september genomfördes en demonstration i Stockholm under parollen "Mot marknadens diktatur". 1500 personer dök upp på demonstrationen som antagligen var den här valrörelsens största politiska manifestation.
Direkt Aktion har träffat en av initiativtagarna, Jens Larsson.

Talare vid demonstrationen var bland annat författaren Mia-Pia Boëthius, komikern Peter Wahlbeck, SAC:s sekreterare Hannele Peltonen och Nina Lahtinen från SUF. Demon gick från Sergels torg till Börshuset i soligt väder och med massor av bra slagord. Ett av mina favoritslagord var när några skrek "Svarta och vita tillsammans mot dom rika" och några andra svarade "och kvinnor och barn, över hela stan".

– Vi var några i den frihetliga rörelsen i Stockholm som ville pröva nåt nytt, säger Jens. Vi ville helt enkelt föra upp systemkritik på dagordningen, som ett svar på alla dom försämringar som drabbar oss hela tiden.

– Om inte vi tar intiativet så kommer nån annat att göra det. I många länder har högern hållt sig framme, Front National för att ta ett exempel, är ju uttalat marknadsfientliga.

– Vi skickade ut inbjudningar till 80 organisationer, fackklubbar, frihetliga grupper, miljö- och solidaritetsgrupper, kvinnogrupper och antirasistgrupper. Tanken var att samla alla med olika inriktningar i en gemensam fråga och att alla utifrån sitt eget perspektiv ska kunna se problemen med det kapitalistiska systemet.

> **"Vi ville helt enkelt föra upp systemkritik på dagordningen"**

Är inte diktatur ett ganska kraftigt ord att ta till om man jämför med många diktaturer i övriga världen?

– Jo det kan man ju tycka, men i politik så använder man sig ju gärna av symboler och det är inte alltid de kan eller ska tolkas bokstavligt. Men så har det varit med hela den här kampanjen, vi har känt oss för och testat. Allt blev kanske inte perfekt, men på det stora hela verkar ju de flesta vara rätt nöjda.

Inte fokusera på problem

– Sen har det ju varit lite gnäll från vänsterpressen. Norrskensflamman tyckte att det var dåligt för att det ändå bara var folk från olika vänstergrupper där och Arbetaren tyckte sig visst ha anat ett scoop på att Mia-Pia Boëthius, som är EU-positiv, ställde upp, fast att vi hade med en rad om att vi tyckte illa om EU.

– Alla kanske inte tycker helt lika, det är klart att det kan bli problem när man försöker att få ett brett sammarbete, men man kan ju inte fokusera på problemen. Det enda som gupperna egentligen behövde vara överens om var parollen "mot marknadens diktatur, för rättvisa och solidaritet". Sen är det upp till varje grupp att föra fram sitt alternativ. Men jag tror absolut att vi flyttat fram våra positioner. Nu får vi se vad som kommer ur det här. Vi ska gå vidare. Vi har flera planer, allt är inte helt klart men preliminärt har vi planerat en demonstration i september -99.

MARTIN LARSSON

Nu kräver vi sex timmars arbetsdag!

Sex timmars arbetsdag med bibehållen lön tycker jag verkar rätt rimligt. Då skulle man kunna jobba, få lön, men ändå ha lite mer tid åt sina fritidsintressen, åt att jobba politiskt, att ta hand om hem och barn (om man hade några).

Dessutom vore det bra för samhället. Egentligen är det ju helt sjukt att vissa sliter 40 timmar i veckan – eller mer, övertidsuttaget är väldigt högt nu för tiden – samtidigt som andra tvingas gå arbetslösa och ha skitdåligt med pengar. Om vi delade på jobben skulle de arbetslösa få jobb, och därmed mer pengar. Arbetslösheten skulle alltså minska och inkomstfördelningen bli mer rättvist.

Om alla som vill jobba, delade på det sammanlagda arbetet som utförs – så skulle vi jobba sex timmar per dag!

Inte dyrare

Tvärtom mot vad borgarna hävdar skulle det inte leda till att produktiviteten minskar. Det är faktiskt så att om alla som vill jobba idag, alltså både de som har jobb och de som söker jobb, delade på det sammanlagda arbetet som utförs i samhället – så skulle vi jobba sex timmar per dag! Kolla själv i statistiken om du inte tror mig.

Och det skulle inte heller bli särskilt mycket dyrare. Det kostar ju trots allt en massa pengar när folk går arbetslösa. Ekonomen Sten Ljunggren har räknat ut att om en arbetstidsförkortning från åtta till sex timmar per dag ger 400 000 nya jobb, skulle det kosta samhället ungefär 10 miljarder kronor. Det skulle innebära företagens vinster minskade litegrann, men med de enorma vinster som de gör nuförtiden skulle det knappast innebära särskilt mycket.

Klasskamp handlar ofta om lönekamp – att öka lönekostnadens del av det mervärde som produceras i företaget innebär att kapitalägarna berövar arbetarna lite mindre. Att sänka arbetstiden är också en form av lönekamp. Vi kräver ju att få jobba mindre för den lön vi får. Kampen för sex timmars arbetsdag är alltså klasskamp.

Det är orimligt att vissa ska slita 8 timmar om dagen, medan andra går sysslolösa. Kampen för kortare arbetstid är klasskamp.

Däremot är det egentligen inte en revolutionär paroll. Det är fullt rimligt att tänka sig en högproduktiv, teknikintensiv kapitalism, som fortfarande bygger på utsugning av lönearbetarna, men med sex timmars arbetsdag. Dock skulle denna kapitalism vara lite bättre för arbetarna, och lite sämre för arbetsköparna. Det är därför det handlar om klasskamp.

Okej, tänker du. Det skulle sänka vinsterna för företagen litegrann, men varför upplever företagen, sosefacken och nästan alla politiska partier det som så himla jättefarligt med arbetstidsförkortning?

Hotar hela systemet

Jo, säger jag, för det första för att klasskamp alltid är farligt – särskilt om den lyckas! Men också därför att kampen för sex timmars dag ifrågasätter hela den nyliberala världsordning som säger att "marknaden" alltid har rätt, att tillväxt är viktigare än välfärd, att arbetslöshet är nödvändigt för att hålla nere inflationen, att företagens vinster kommer alla till del, att det är roligt att löneslava, helst på konstiga arbetstider och under osäkra förhållanden, att företagen ska ha rätt att ensidigt bestämma över löner och arbetstider, att det är företagsledningar som bygger välfärden, inte knegarna... hela den ideologi som finns inbyggt i den ekonomiska politiken i Sverige, i EU, ännu tydligare i EMU, och som sprider sig över hela jävla världen genom FN:s, Världsbankens och Internationella valutafondens försorg.

På vilket sätt ifrågasätter frågan om sex timmars arbetsdag denna ideologi? Jo, genom att hävda att *alla* har rätt till arbete (men, tänker dom, då kan ju vi inte välja och vraka på arbetsmarknaden som vi vill och vara säkra på att alla gör sitt yttersta för att inte bli arbetslösa...) och att *alla* har rätt till en vettig lön (men, tänker dom, då uppmuntras inte individerna att göra det lilla extra, och då har vi inget att hota uppstudsiga arbetare med...).

Kampen för sex timmars dag ifrågasätter hela den nyliberala världsordningen som säger att "marknaden" alltid har rätt

Därför handlar sex timmars arbetsdag ytterst om klasskamp. I vinter kommer två partier, miljöpartiet och vänsterpartiet, som båda tycker att man ska sänka arbetstiden, att sitta och förhandla med regeringen om de kommande tre årens regeringspolitik. Det är med andra ord läge att ägna sig åt lite klasskamp.

Sex timmar – rakt av

Här gäller det att se upp. För visst vill åtminstone jag ha kortare arbetstid. Men det ska fan inte ske genom att jag får lägre lön. Och det ska fan inte ske genom att jag vissa veckor får jobba 45 timmar, och andra 20 timmar, och få lön därefter. Nej, sex timmars arbetsdag rakt över, med samma lön, och så att arbetsköparna tvingas anställa nytt folk för det som vi inte längre hinner med.

Så se för i helvete till att dessa partier får besked om vad vi tycker i den här frågan!

Henrik Alm

Foto: Jan-Åke

Konflikten på SL har trappats upp och arbetsköparna har nu lockoutat syndikalisterna

Syndikalistisk strejk i tunnelbanan

Den 9 november gick tunnelbaneförarna i Tunnelbanesektionen av Stockholms LS ut i strejk och lite mer än en vecka senare började också spärrvakterna strejka. Arbetsköparen svarade med lockout. Strejken är ett svar på SL:s ovilja att genomföra krav som skulle innebära en liten förbättring av arbetarnas hårda arbetsförhållanden.

Tunnelbaneförarna har fått stå ut med en personalbrist som inte bara orsakar långa körpass utan även att fel på gamla vagnar inte åtgärdas.

Solidaritet

Även många av dem som är fackligt anslutna i SEKO (LO) har visat solidaritet genom att till exempel vägra övertid, och övertid är något som arbetsgivarna kallt räknar med. På grund av detta har flera tåg fått stå hela dagar eftersom det inte finns folk som vill köra dem.

Stämningen bland de anställda är god och i princip alla backar upp de strejkande. SEKO-medlemmarna har trots allt ett stort intresse av konflikten då deras "pampar" förhandlade igenom ett avtal förra våren som inte alls stämde överens med medlemmarnas linje, bland annat ville de ha arbetstidsförkortning men förhandlarna tyckte inte om att bråka.

Även SL-sektionen har suttit i förhandlingar under strejken men arbetsledningen kan så klart inte gå men på deras krav då det skulle innebära ett erkännande av att syndikalisterna är en maktfaktor och inte någon liten obetydlig vänstergrupp.

Internationellt samarbete

För att bredda kampen har SL-sektionen även tagit kontakt med tunnelbanearbetare ute i Europa. De har det gemensamma problemet att tunnelbanan läggs ut på entreprenad. Detta betyder att uppgiften att driva tunnelbanan ges till det bolag som kräver minst pengar för att genomföra det. Självklart innebär det att man skär på olika utgifter så att man kan hålla sig "konkurrenskraftig".

Det finns nu planer på att anordna en konferens där tunnelbanearbetare från olika länder kan mötas. Det har nämligen ägt rum en hel del stridsåtgärder i tunnelbanor över hela Europa så det finns nog en hel del erfarenheter att utbyta.

OLA BRUNNSTRÖM

Antifascism i Västervik

I Västervik har man på sista tiden haft problem med nazister. Den 10 oktober blev sammanlagt fyra personer misshandlade av nazister som beväpnat sig med käppar och golfklubbor(!). Efter det så har dock anti-fascistiska ungdomar motmobiliserat och sett till att inga nazister vågat visa sig på stan. Polisen har ingripit vid två tillfällen för att skydda nazisterna. Den mest lyckade konfrontationen var den 20 oktober då tre nazister blev bortjagade från Norra Högstadie-skolan.

Den 6: november var det dags igen. Även denna gång blev det problem för nazisterna, efter att ha tårgasat och misshandlat folk på stan, fick dem dock lägga benen på ryggen eller tillbringa kvällen i häkte.

Aldrig mer kristallnatt

Den nionde november var det 60 år sedan Kristallnatten 1938, då nazister attackerade judar och judisk egendom i hela Tyskland. Över hela Europa samlades antifascister för att minnas de judiska offren för nazismen.

I Sverige hölls möten eller fackeltåg i Stockholm, Malmö, Göteborg, Linköping (där närmare 1000 personer slöt upp), Visby, Luleå, Trelleborg och Robertsfors.

Lyckad vegandag

Den första november firades Vegandagen i Stockholm. NSMPD och Veganföreningen hade fixat lokal i Folkets hus i Sundbyberg. Det hölls bokbord och visades många filmer, som till exempel tog upp djurförsök och djurhållningen på en cirkus.

En film handlade också om de två aktivister som blev stämda av McDonalds i London, den var speciellt peppande att se eftersom den visade att aktivisterna, utan ordentlig representation i rättegången, lyckades få rätt på flera av de punkter som McDonald's stämt dem för!

Det hölls också en del kortare föredrag och diktläsning, men tyvärr var uppslutningen ganska dålig.

MATILDA KÖHLMARK

Monument över stupade

13 mars 1940 sprängdes den kommunistiska dagstidningen Norrskensflammans redaktion i luften. I attentatet omkom fem av de i huset boende, bland annat två barnfamiljer. Förövarna visade sig vara idel högerskurkar drivna av anti-kommunistiska propaganda. En journalist på högerblaskan Norbottenskuriren, en officer och Luleås polischef var huvudpersonerna.

Den 12 september 1998 invigdes till slut ett monument över offren för försöket att stoppa den framgångsrika norrbottenskommunismen. I över 15 år har (v) tillsammans med anhöriga försökt få ett monument till stånd, hårt motarbetade av stadens sossar och moderater. Det var en skön syn att se så många; enligt tidningen 200 sluta upp. Diverse tal hölls av partihöjdare, gamla redaktionsmedlemmar, konstnären som formgivit monumentet, samt gamla vänner till offren och en kör sjöng.

De stupade har äntligen fått upprättelse och staden har fått en symbol för arbetarnas kamp genom tiderna.

JOHAN DAHLBERG

Foto: Josefin Askegård

Protest mot Shell i samband med mordet på Ken SaroWiwa

Kampen mot Shell hårdnar

Kampen mot Shells oljeutvinning i Nigeria och Ogonifolkets land har hårdnat efter att beväpnade grupper har genomfört flera lyckade attentat mot oljebolaget. Den förre diktatorn Abashas död förra vintern har lett till ökade krav om sociala och demokratiska rättigheter och stopp på den hänsynslösa miljöförstöring oljeutvinningen medför.

Det är nu tre år sedan författaren Ken Saro Wiwa och åtta andra människorätts aktivister hängdes efter sina protester mot bolagets hänsynslösa miljöförstöring av Ogonifolkets land. Med brutna löften från den nya regimen, fortsatt hänsynslös miljöförstöring och politiskt förtryck börjar nu folkliga och sociala protester i Nigeria återigen ta fart. Den senaste tiden har drygt 10 oljestationer, två helikoptrar och ett oljeborrtorn blivit attackerade av beväpnade Ljaw-stam medlemmar. Deras aktioner slog ut en femtedel av landets totala oljeproduktion. En aktion slutade dock i tragedi när en saboterad oljeledning fattade eld och 300 personer dödades i försöken att sanera oljan efter läckan.

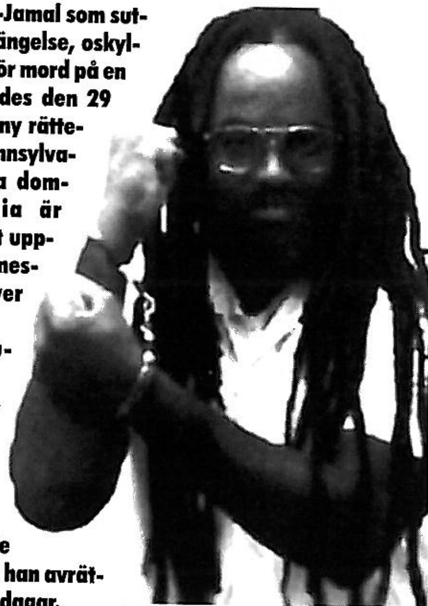
Shell planerar nu, tillsammans med regimen, ett nytt naturgasprojekt vilkens miljökonsekvenser lär bli fortsatt förödande. Pengar från de multinationella oljebolagen täcker 80 procent av militärens utgifter i Nigeria, och hälften av de pengarna kommer från Shell.

Shell tar som vanligt vare sig hänsyn till miljö eller människor. Varför skulle de när de tjänar 2,5 miljarder kronor om året på oljeutvinningen i Nigeria?

Christoffer Karlsson

Källa: SchNews
www.oneworld.org/delta

Protester för Mumia

Mumia Abu-Jamal som suttit 17 år i fängelse, oskyldigt dömd för mord på en polis, nekades den 29 oktober en ny rättegång av Pennsylvanias högsta domstol. Mumia är bland annat uppsatt på Amnestys lista över politiska fångar. Guvernören Ridge väntas nu skriva under Jamals dödsdom, vilket skulle innebära att han avrättas inom 30 dagar.

Med anledning av detta protesterade över 500 personer på San Franciscos gator den 31 oktober. De vet liksom vi att Jamal dömdes till döden för att han är en radikal journalist och före detta medlem i Svarta Pantrarna. Under tillställningen hölls tal mot den rasistiska domen av organisationer som MOVE, Socialist Action och Refuse & Resist!

Reaktioner har kommit från flera håll i världen. Den sjunde november anordnades en sittstrejk utanför amerikanska ambassaden i Rom och protesterande demonstranter gick ut i flera länder. I Philadelphia demonstrerade 5000 människor och tal hölls av såväl gamla Svarta Panterveteraner som släktingar till Mumia. I en hel del andra amerikanska städer hölls protestmöten och demonstrationer, som Cleveland, Minneapolis, New York, Pittsburgh, Rochester, Santa Cruz, Seattle och Washington.

I Oslo demonstrerade 100 snabbinkallade aktivister mobiliserade av det autonoma allaktivitetshuset Blitz. Demonstrationen gick till USA:s ambassad som demonstranterna överröste med färg. Demonstrationer har även hållts i Irland, Kanada, Sverige, Frankrike.

Genom kampen för Jamals frigivning har en ny generation aktivister blivit medvetna om det rasistiska och politiska förtrycket i USA. 1995 lyckades man skjuta upp Jamals dödsdom genom massiva protester – en seger som också fick många att inse styrkan i den kollektiva kampen.

Dharana Favilla
Mattias Pettersson

Mord på asylsökande i Belgien

I hela Europa har protester och demonstrationer riktats mot belgiska ambassader efter mordet på 20-årige Semira Adamu i samband med att hon skulle utvisas från Belgien.

Semira flydde från Nigeria efter ett tvångsgiftermål med en 60-årig man som redan hade fyra fruar. En fru har dödats under ouppklarade omständigheter. Detta var inte skäl nog för asyl, enligt de belgiska myndigheter som ett flertal gånger försökt utvisa henne. 22 september gjordes ett nytt försök och hon fördes skrikande ombord på ett flygplan. De eskorterande poliserna tryckte då en kudde i ansiktet på henne för att hon skulle sluta skrika. Enligt vittnen på flygplanet höll de kvar kudden i femton minuter och Semira kvävdes till döds. Detta är en praxis som den belgiska polisen brukar använda för att "lugna" desperata flyktingar, och som godkänts av regeringen.

EU:s flyktingpolitiks stängda gränser till följd av Schengen- avtalet och Dublin- konventionen har redan tagit livet av tusentals flyktingar. Vägarna in till EU blir allt farligare ju mer slutet det blir, men detta kommer aldrig att hindra människor att fly till chansen att leva ett värdigt liv.

Den 4 augusti samlades ett 60-tal personer på uppmaning av Stockholms Asylkommitte och Hasans vänner. utanför Belgiens ambassad för att manifestera mot EU:s omänskliga flyktingpolitik. Tal hölls av Anita Dorazio som också passade också på att kritisera den svenska flyktingpolitiken. Andra manifestationer har genomförts i bland annat Helsingfors, Oslo, Paris, London och Dublin. I Belgien har ett flertal demonstrationer med tusentals deltagare genomförts. Detta har fått till följd att den belgiske justitieministern har tvingats avgå, men de höga murarna runt Fort Europa fortsätter att byggas allt högre och tjockare.

Christoffer Karlsson

Skoluppror i Fran

En halv miljon franska gymnasiestudenter tog över gatorna i mitten av oktober när de protesterade mot den galopperande misären i landets skolor. En halv miljon! Det är mycket det.

Kraven var: fler lärare, mindre klasser, bättre utrustade skolor.

– Vi är närmare fyrtio elever i varje klass, vi saknar böcker och ibland till och med klassrum, säger en anonym studentska till DN:s reporter.

Parisdemonstrationen den 15 oktober slutade i krossade fönster och brinnande bilar. Kanske inte så konstigt då kravallpolisen slog en järnring runt samlingsplatsen vid Place de la nation och försökte stänga till vägarna in och ut från torget.

Utmarginalisering

Reaktionen från topparna är den vanliga. Paris borgmästare Jean Tiberi kräver att regeringen agerar mot de "urbana gerillaexperterna" och har fått medhåll av justitieminister Elisabeth Guigou som på förhand lovar "extremt stränga tag mot dessa upprorsmakare som inte har någon koppling till de unga studenterna".

Men det går inte att utmarginalisera protesterna. De är för stora och pinsamma för den socialistiska regeringen och dess ledare Lionel Jospin. Utbildningsminister Claude Allegre, som fick ta emot en protestskrivelse från demon, försöker därför gjuta olja på vågorna genom att lova att anställa fler lärare och täppa till brister. Men det lovade han redan i våras, när en två månader lång skolstrejk i arbetarförorten Seine St-Denis vanns med nya metoder och nya organisationssätt.

En halv miljon gymnasieelever protesterade mot misären i skolorna

Enade elever och lärare

Det är framför allt i denna traditionellt "röda ring" av arbetarförorter runt Paris som missnöjet hittills har legat och pyrt för att ibland blossa upp i kraftiga men isolerade protester och strejker. Men med de arbets- och papperslösas proteströrelser i slutet av 1995 som inspiration och förebild byggs nu en ny social kamprörelse där elever, lärare, föräldrar strider sida vid sida.

Det handlar om att bekämpa en verklighet där den sociala utslagningen hela tiden snabbas på av nya nedskärningar, med ökat våld och frustration som resultat inom såväl elevkollektivet som mellan elever och lärare. Om att bekämpa en verklighet som också göder den växande, fascistiska Nationella fronten .

Demokarti

I förorten St-Denis startade man i februari i år en icke tidsbunden strejk som varade runt två månader och där de stridande från olika skolor tog beslut genom att skicka sina representanter till gemensamma stormöten som hölls två gånger i veckan. Nästan alla fackföreningar, även de etablerade facken, som alltid sett med misstanke på självorganiserade protester,accepterade stormötets beslut – även om det innebar ett kraftigt nytänkande för dem. Två fack som SAC har kontakt med deltog i strejkrörelsen: anarkosyndikalistiska CNT och nyligen bildade SUD-Education.

Organisationsformen är bra eftersom den tillåter alla som deltar i konflikten att göra sin röst hörd.

Den tredje februari togs det första initiativet till gemensam handling i förorten från Louise Michel-gymnasiet (Louise Michel var en anarkist som deltog i Pariskommunen 1871) där man redan strejkade. Riktlinjer för kampen slogs fast: enhet och stöd åt den personal som hade det svårast. Strejkerna spred sig, demonstrationerna likaså. När det var som störst, deltog två tredjedelar av grundskolorna och gymnasierna i strejkerna. Och demonstrationerna

Anarkosyndikalistisk studentorga

1968 var det studenterna vid Nanterre-universitetet som tände gnistan till revolten. Branden spred sig till arbetarrörelsen, generalstrejk följde, men de kommuniststyrda facken och partierna fegade ur.

1998 organiserar sig studenterna vid Nanterre återigen. Den här gången i FAU.

FAU, Formation Action Universite, har nära kontakter med det kraftigt växande, anarkosyndikalistiska CNT – cirka 4 000 medlemmar i dagsläget.

– FAU organiserar runt 400 verkliga aktivister över hela landet. Men de flesta, runt 100 stycken, är aktiva i Paris och Nanterre-universitetet, säger Sylou des Bois, en FAU och CNT-medlem som deltar i det internationella mötet vid SAC:s kongress i början av sommaren.

Ockupation

Allting började för runt fyra år sedan när studenter vid Nanterre ockuperade rektorns kontor i två veckor. Sedan rullade det på. Sylou verkar mena att det nästan är en tradition med studentprotester varannat år. I november 1995 var det dags på allvar. Den här gången krävde man mer pengar till skolan och ett stopp för den "sociala säkerhetsreformen".

– Vi vann fast kraven var galna, berättar han.

Det var nu som embryot till en självständig och självmedveten studentrörelse gläntade på dörren för första gången på mycket länge – "En rörelse som ville vara en rörelse", som Sylou uttrycker det. Oroligheterna ebbade ut framåt december samma år. Dels för att de fått medhåll för sina krav men också för att loven hägrade och studenterna började droppa av från universitetet...

Privatiseringar

Förra året var det dags igen. Nu gällde protesterna planerna på att privatisera universiteten. Pådrivande politiker var Francois Bayrau. Privatiseringarna ska ställas mot faktum att det idag finns 36.000 studenter i Nanterre, men bara 14.000 platser. På den privata lyxskolan Leonard är de bara 162 studenter, men så kostar det också 30.000 franc per år att gå där. Privatiseringarna skulle som alltid, enligt Sylou, leda till en social snedrekrytering där fattigt folk kan glömma att få plats.

– Vi försökte för första gången organisera en kampanj på nationell nivå tillsammans med CNT. Men vi var inte tillräckligt starka. Och Bayrau var för smart. Han sade att han inte kunde prata med CNT utan bara med de andra facken som ställde upp i de fackliga valen på universiteten. Så rörelsen splittrades, berättar Sylou. Idag bråkar städare och lärare, men Bayrau tar dem en efter en och var för sig, enligt honom.

Organisationen

FAU:s uppbyggnad och koppling till CNT är intressant. Ungefär 90 procent av alla medlemmar i FAU är också med i CNT. Resterande 10 procenten är antingen väldigt anarkistiska och motsätter sig organisationer över huvud taget eller bara för fattiga för att betala medlemsavgiften.

Organisatoriskt är FAU helt fristående även om organisationen sammarbetar med CNT:s utbildningssyndikat. Man behöver inte alls vara med i CNT för att bli medlem i FAU.

FAU är inte åldersseparatistiskt. De är inget ung-

krike

samlade över 10 000 människor. Sammantaget blev det 13 demonstrationer som slutade framför utbildningsdepartementets dörr.

Trots det vägrade ministern Claude Allegre under flera veckor att möta ens en delegation från de protesterande.

Under denna tid genomfördes en rad spektakulära aktioner. Den 26 april, dagen efter en stor demo, så störde 250 lärare en livesändning som Allegre skulle delta i. Händelsen fick stor massmedial täckning. Och två dagar senare ockuperades Sorbonne-universitetet symboliskt, som en vink om att det var 30 år sedan 1968.

Delseger

Till slut var Allegre tvungen att agera. Han gick i slutet av april med på att träffa representanter från stormötet och facken. Och väl där lovade han 3.000 nya lärartjänster under loppet av några år.

Med det räcker inte långt, trots att erbjudandet var hundra gånger bättre än den första "uppryckningsplanen" som Allegre presenterade.

Robert Noirel skrev i septembernumret av International Viewpoint:

– Det finns en stor besvikelse bland lärarna som i September kan materialisera sig i en ny lust för att kämpa och kräva att ministeriets beslut verkligen genomförs. Samtidigt som nya krav förs fram.Han fick rätt.

ARWID LUND

isering

domsförbund som SUF. Istället har de försökt att närma sig universitetet utifrån arbetarvärlden. De vill organisera både lärare, städare och studenter, enligt Sylou. Hos FAU finns ambitionen att inte bara vara en politisk rörelse som agerar mot universitetets ideologiska roll i samhället, utan som även engagerar sig i den praktiska fackliga kampen på arbetsplatsen universitetet.

Internationalism

– I början, när vi var väldigt små, handlade det mer om ideologi, säger Sylou. Men även om antirasistiska aktiviteter. Solidaritetsarbete med de "papperslösa" flyktingar som ständigt lever under hot att bli avslöjade och utvisade ur landet. Ett arbete som CNT har varit mycket drivande i de senaste åren.

Internationalismen är fortfarande viktigt och Sylou des Bois tycker att det internationella samarbetet måste stärkas. Nätverk för informationsspridning bör skapas åtminstone på europanivå:

– Vi vill ha kontakt med SUF och ungdomar i spanska CGT och tyska FAU. Ja, med alla som försöker organisera unga på universiteten, säger han.

ARWID LUND

FAU kan kontaktas på: CNT éducation FAU, Jérémy ulh, 33, rue des Vignoles.

1997 euro-marscherade 50 000 i Amsterdam. I sommar är det dags igen, denna gång i Köln.

Ny euro-marsch mot arbetslöshet

Första helgen i juni nästa år äger EU-toppmöte rum i Köln. Nu planeras som bäst nya marscher och alternativmöten för att låta EU-liten veta vilka som drabbas av deras nyliberala utslagningspolitik.

I Amsterdam 1997 demonstrerade närmare femtiotusen arbetslösa, antirasister och vänstertyper mot arbetslösheten och den sociala utslagningen i EU. Demonstrationen föregicks av marscher kors och tvärs över hela Europa för att väcka uppmärksamheten för dessa frågor (se D.A. nummer 5/97).

Första veckan i juni 1999 är det dags igen. En massdemonstration planeras till den 5 juni, och ett motmöte kommer att äga rum mellan den 3 och 7 juni.

På ett planeringsmöte nyligen bestämdes att kraven för marscherna ska handla om lagstiftad 35-timmarsvecka, med sikte på 30-timmars vecka, med bibehållen lön och nyanställningar, och en garanterad minimiinkomst. Det arrangerande nätverket vänder sig också kraftigt mot att flyktingar och invandrare utestängs från arbetsmarknaden och samhället, och mot särskilda ungdomslöner eller lågavlönade åtgärder för ungdomar.

Redan är det bestämt att en cykeldemo ska ta sig från Prag till Köln, och att en marsch till Köln ska avgå från Bryssel. Men även på andra håll planeras marscher på regional nivå. Kanske nåt att ta upp även i Sverige och Norden? Redan nu planerar SAC att åtminstone ordna bussresor ner till stordemonstrationen.

HENRIK ALM

Fascistisk demo mot abort stoppad

Franska CNT:s kvinnokommitté fick den 4:e november reda på att franska fascister skulle hålla en demonstration mot en abortklinik i en mindre fransk stad 4 dagar senare. På dessa dagar mobiliserade de ett 90-tal motdemonstranter som posterade sig framför kliniken. 200 kravallpoliser ställde sig runtomkring.

Efter ett tag kom ett 30-tal nazi-biffar från fascisternas stormtrupper, vars uppgift var att röja vägen för anti-abortdemonstrationen. Antifascisterna vrålade "CHARGE" och anföll biffarna som fick en hel del stryk innan deras vänner kravallpolisen kom till undsättning. Men då var redan antifascisterna långt därifrån.

Antifascisterna anslöt sig sedan till en demonstration i protest mot franska högerns samarbete med fascistpartiet Front National, arrangerad av det styrande Socialdemokratiska partiets ungdomsförbund. De var dock inte så lydiga mot arrangörerna utan skrek även slagord mot regeringens rasistiska flyktingpolitik, som de menade också hjälpte Front National.

När den demon var över gav sig gänget iväg för dagens sista demo, för upphävandet av dödsdomen mot Mumia Abu-Jamal.

Mexikos ambassad ockuperad

Den 22 oktober ockuperades Mexikos ambassad i Oslo i protest mot den mexikanska regeringens övergrepp mot indianbefolkningen i Chiapas. Ockupanterna, en solidaritetsgrupp för Zapatisternas kamp, lyckades stanna i tre och en halv timme innan polisen arresterade nio av dem inne på ambassaden. Ockupanternas krav var att alla politiska fångar i Chiapas friges, och att regeringens trupper lämnar området. De krävde att Norges regering sätter press på de mexikanska myndigheterna med ekonomiska sanktioner.

Vänster-ungdomar för en bättre skola

På Västerås' sex gymnasier har Västerås Oberoende Skolvänster(VOSV) bildats. Tanken är att förena alla slags vänsterelever som en motkraft till Moderat Skolungdom, nedskärningar, nazister, kvinnoförtryckande lärare och dåligt elevinflytande.

På det möte Direkt Aktion besöker den 13 oktober deltar mycket riktigt både Ung vänstrare, SUF:are och folk som inte är med i någon annan vänstergrupp. Föreningen grundades i januari 1998. Den första vårterminen var responsen bland eleverna låg och föreningens grundare satt ensamma på mötena. Nu under höstterminen har det sagt PANG och de är numera 35 medlemmar och har en hel del sympatisörer.

Welcome to hell

VOSV har redan hunnit med att producera flera flygblad och affischer som delats ut och satts upp på Västerås gymnasier, arrangerat två fester, ordnat föreläsningar och hållt bokbord.

De har också lyckats dra på sig lite ilska från skolledningen. Detta efter att de vid skolstarten i höstas delade ut ett flygblad med rubriken "Welcome to hell" till alla nyblivna ettor. En rektor uttalade sig vid samlingen för alla ettorna och markerade sitt avståndstagande från det som stod i flygbladet.

På det möte Direkt Aktion besöker är stämningen upprörd. Invandrarverket har beslutat att utvisa en iransk familj bosatt i Västerås sedan tio år tillbaka. VOSV är givetvis med och arrangerar protester mot beslutet. Man utvärderar en demonstration som samlade 200 deltagare, samlar in namnunderskrifter, skriver brev till Invandrarverket och insändare till tidningarna.

Skola för kunskap inte betyg

Direkt Aktion satte sig efter mötet ner och hade en pratstund med Fredrik Thoren, Karin Hedström, Martin Gerardsson och Karin Bolander från Västerås Oberoende Skolvänster.

DA: Vad är fel i dagens skola?

Karin Bolander: Att det är för lite skoldemokrati. På vissa skolor har det dock kommit igång med lokala elevstyrelser vilket vi givetvis tycker är bra.

Martin Gerardsson: Sedan har vi alldeles för mycket föråldrade läromedel, dåliga lärare, lärare som är dumma i huvudet.

Karin Hedström: Lärare som är fast i gammaldags könsrollstänkande och diskriminerar tjejer. Dessutom ska alla lärare vara utbildade pedagoger.

Fredrik Thoren: Det viktigaste tycker jag är att få en skola där man söker efter kunskap och inte efter bra betyg. Det är en jävla betygsstress i dagens skola, man går dit för att få ett betyg inte för att lära sig någonting.

DA: Vad tänker ni göra?

Fredrik Thoren: Vi tänker gå ut med lite propaganda. Försöka få fler elever intresserade och engagerade i sin skola och omgivning. Ordna diverse protester mot skolan och samhället. En annan viktig grej är att utbilda medlemmarna eller snarare uppmuntra medlemmarna att själva söka kunskap. Vi ska köra studiecirklar och samla vänsterungdomar så de kan träffas och ha kul. Att ha kul är också viktigt.

Karin Bolander: Det är många elever som går och tycker att skolan är jättedålig men inte ser att de kan förändra den. Det tycker jag är synd för när man går i skolan har man möjlighet att påverka den. Man ska inte gå och säga att skolan är dålig för den kan alltid bli bättre.

Mattias Pettersson

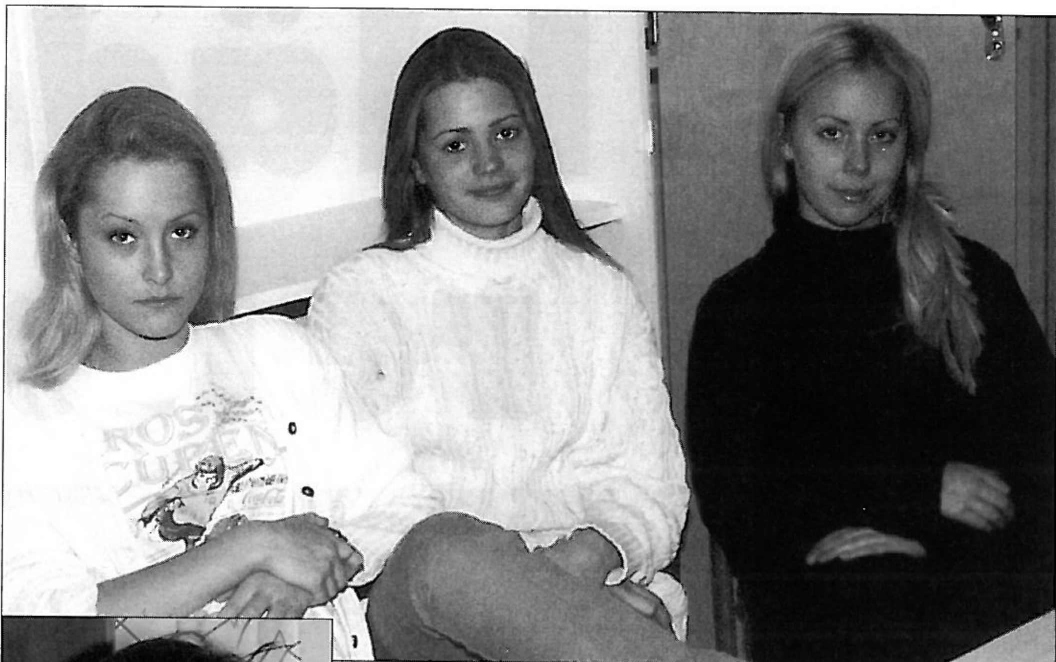

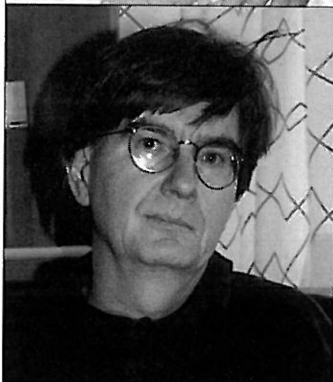
Västerås Oberoende Skolvänster består av Ung vänstrare, SUF:are och folk som inte är med i någon annan vänstergrupp

I Hallunda slår tjejerna tillbaka

I tidigare nummer av DA har vi berättat om könsmobbing i skolorna. Sedan dess har en del saker hänt, bland annat har jämställdhetsombudsmannen, JÄMO, påbörjat arbetet med en handbok för jämställd undervisning och hjälpt till med att genomföra projekt på en skola i Stockholmstrakten och en i Linköping.

DA träffade Ulf Stålnacke, rektor, och eleverna Sandra, Petra och Emilie på Kärsbyskolan i Hallunda för att höra hur det gått.

Foto: Linda Wagenius

Sandra, Petra och Emilie i Kärsbyskolan i Hallunda har gått på sjävförsvarskurs. Infällt rektor Ulf Stålnacke.

– Projektet har två huvudsyften: att förbättra situationen för eleverna här och nu, och att forma en pedagogisk handlingsplan utifrån läroplanen, berättar Ulf. Det förstnämnda betyder att flickorna får träna självförsvar och på olika sätt bygga upp självförtroendet. För pojkarnas del handlar om att lära sig lyssna och förstå vad de egentligen säger men också här för att stärka självförtroendet.

– Vad gäller den framtida läroplanen så har vi formulerat tre mål. Till att börja med ska alla elever bemötas på samma sätt och ha samma förutsättningar oavsett om de är pojkar eller flickor. Det kan handla om matematik anpassad efter killnormer eller matlagning efter tjejers förutsättningar. Det andra målet är att motverka traditionella könsroller, bland annat genom att synliggöra könsrollerna i samhället.

– Alla elever ska få samma möjlighet att pröva och utveckla sin förmåga och sina intressen oavsett könstillhörighet. Till exempel bildar vi tjejgrupper i data och teknik, ämnen som annars är mer anpassade för killar. Grupperna får sedan arbeta i sin egen takt och pröva sig fram.

Utveckla jämställdheten

– Tredje saken vi försöker göra är att utveckla jämställdheten så att den gäller för både elever och personalen på skolan. Det är ju som vilken arbetsplats som helst, och utan ett bra klimat fungerar en inte.

Hur var projektet upplagt?

– Det har ingått en dramapedagog, två informatörer från RFSU och så Doris Marydotter, som liksom hållit i allting, säger Ulf Stålnacke.

– Det var meningen att det från början skulle ingå elever i en jämställdhetsgrupp och en läroplansgrupp. Men det blev ont om tid så det blev inte så. Däremot har det gjorts en enkät både före och efter, som en person kommer gå igenom efteråt.

– Det har handlat mycket om värderingarna bakom vårt beteende, hur media påverkar oss vuxna och barn till exempel.

– Sånt här kostar ju en del att genomföra och både kommunen och länsstyrelsen har bidragit med pengar. Det har tyvärr inte räckt, så vi har sökt från skolverket. De har inte alls brytt sig, vilket faktiskt ger lite konstiga signaler...

Hur har responsen varit, tycker du?

– Tjejerna verkar väldigt positiva till det här medan pojkarna jag pratat med tyckte att det var lite mansfientligt. De måste släppa ifrån sig makt och vi vet ju alla hur roligt det är. Vi var nästan lite oroliga för att föräldrar skulle börja klaga men det har bara varit positiva reaktioner.

– Jag fick förresten höra om ett praktiskt exempel på att självförsvarsövningarna gjort skillnad.

– Det var nån pojke som hade kallat en flicka vid könsord och åkt på en smäll direkt. Läraren tyckte att det var lite väl häftigt av henne att slå till på en gång men jag tänker att det här är väl lite grann vad det här projektet går ut på. Det var väl bara droppen som fick bägaren att rinna över.

Bättre självförtroende

Sandra, Petra och Emilie i 9B tycker att utbildningsdagarna har varit nyttiga.

– Jag tror att det har varit bra för tjejerna att prata, man får bättre självförtroende.

– Ja, om en kille kommer fram och tar på en så ska man verkligen säga till.

Vad gör man när killar skriker saker efter en?

– Man bryr sig inte, man är så pass van. Om nån skriker fitta efter en, undrar man varför han gör så, men vill inte gärna stå och skrika något tillbaka sådär.

– Det känns värre om de säger nåt om ens utseende. Om en kille vet att jag tycker att jag är tjock, kan han göra det värre, säga "Gud vad du är fet din fula kossa" eller nåt.

– Fast det är ju inte mycket roligare när de säger "hora" eller "fitta". Om en tjej gör slut med en kille, blir hon en hora.

– Det är samma sak med tjejer som är känd bland alla killar, som varit med flera.

Filmer och reklam

– Det är ju på grund av filmer och reklam som killar och tjejer får den inställning de har. Det är alltid smala snygga tjejer som står och duschar och ska lukta gott.

– Killarna borde veta att alla tjejer inte ser ut sådär. De vill att alla ska se ut så, med stora tuttar som Pamela Anderson, fin rumpa, smal midja och långa ben.

Händer det ofta att killar tafsar?

– Nja... senast i träslöjden skulle de stoppa upp en pinne mellan benen på mig (skratt).

Vad gör man då?

– Slår till dem.

Lyssnar de då?

– Slår man tillräckligt hårt så. Sist slog jag honom med en hammare.

– Egentligen borde man bara ta tag i skrevet.

Linda Wagenius
Nina Lahtinen

Är dina kläder rena?

Förra julen sågs rubriker i kvällspressen om förhållanden i klädindustrin och om barnarbete i de "hemska länderna i sydostasien". I ett par dagar uttalade sig experter och gamla damer beklagade sig, sedan var det tyst.

Clean Clothes Campain är ett internationellt projekt för att förbättra villkoren för arbetarna i klädindustrin i de fattiga länderna. Det har funnits sedan 1989 men kom till Sverige så sent som 1997. Sedan de startade här har ca 10 olika organisationer slutit upp i samarbetet, bland annat det syndikalistiska facket SAC.

I slutet av augusti i år gjorde fyra av medlemmarna i SAC:s Rena Kläder-grupp en resa till Bangladesh för att med egna ögon ta reda på hur förhållandena ser ut i klädindustrin. D.A. träffade Liv och Carina från gruppen.

– Bangladesh tillverkar en stor del av de kläder som vi använder i EU-länderna men väldigt få vet hur det ser ut i dessa industrier: att facklig organisering är väldigt begränsad, och farlig, att lönen inte går att leva på eller att arbetarna bor i de sämsta delarna av slummen.

Organisera!

Liv pratar snabbt och engagerat. Rena Kläders syfte är att uppmärksamma dessa förhållanden och därigenom utöva påtryckningar. På deras resa var tanken att de skulle skaffa information om läget samt knyta kontakter och på detta sätt försöka förbättra förhållandena och stärka organiseringen. Carina berättar att de redan innan resan hade kontakt med en fackförening som organiserar 20 000 arbetare inom klädindustrin, National Garment Workers Federation (NGWF).

– De som är organiserade hotas ständigt av att förlora jobbet eftersom anställningstryggheten är väldigt liten, berättar Liv. Staten kan bevilja olika "arbetsmarknadstekniska åtgärder", så som ytterligare begränsningar av det fackliga utrymmet och skattelättnader. Detta för att allt fler företag skall söka sig dit. De stora företagen startar helst inte upp egna industrier i dessa länder eftersom de då skulle förlora möjligheten att skylla de usla förhållandena på sina underleverantörer. Dessutom kan de byta leverantör så fort det uppstår problem eller prishöjningar. Att lägga ut arbete på underleverantörer ligger i tiden och kallas för "outsourcing".

Foto: Per Erixon

Textilarbetare i Bangladesh demonstrerar för sina rättigheter.

Pengar finns – i väst

– De vinster som görs av företagsledarna går så klart inte att jämföra med de vinster som de västerländska företagen gör, i år gjorde till exempel H & M en vinst på 2,2 miljarder enbart de tre första kvartalen, säger Liv. Så hur mycket press facken än sätter på sina arbetsköpare kommer det aldrig ut tillräckligt med pengar, de måste komma från väst.

Som det ser ut nu så är den vanliga arbetaren en kvinna mellan 15 och 20 år som tjänar runt 1800 thaka, vilket motsvarar ca 300 kr. På en sådan lön överlever man men inte så mycket mer. En assistent kan dessutom tjäna så lite som 700 thakai månaden. Det är inte ovanligt att jobba 14 timmar per dygn och övertiden är ibland lägre betald än den vanliga timlönen.

Kvinnor i främsta ledet

På grund av de hårda förhållandena är den fackliga anslutningen låg, 10 procent, och de flesta är rädda. viljan att kämpa hos de aktiva är däremot stor, efter en lång och slitsam arbetsdag tar de sig i alla fall till fackliga möten. De flesta är kvinnor och de flesta är redo att gå långt för sina krav. Per Erixon skriver i gruppens rapport "Kvinnorna är oftast de som går främst i demonstrationerna och de som står i främsta ledet vid försvarandet av de ockuperade områdena".

Facket har dock stora problem med kommunikationerna då de flesta saknat telefon. En del problem finns också med så kallade "bufflar"

vilka är inhyrda muskelknippen som med handfasta metoder avskräcker organisering. Det är under oerhört svåra förhållanden fackföreningarna jobbar men viljan att förtsätta finns där hela tiden.

I sin rapport från resan skriver gruppen om en händelse som utspelade sig ett år tidigare. Det utspelade sig vid Yougonefabriken sommaren 1997. Yuongone levererar produkter till bland andra Nike och ICC, repressionen var hög och lönen låg. Övertiden kan uppgå till fyra eller fem timmar per dag. Även en hel del fysisk bestraffning föekom, "en kvinna fick en nål stucken genom tungan som straff för ett misstag hon gjort".

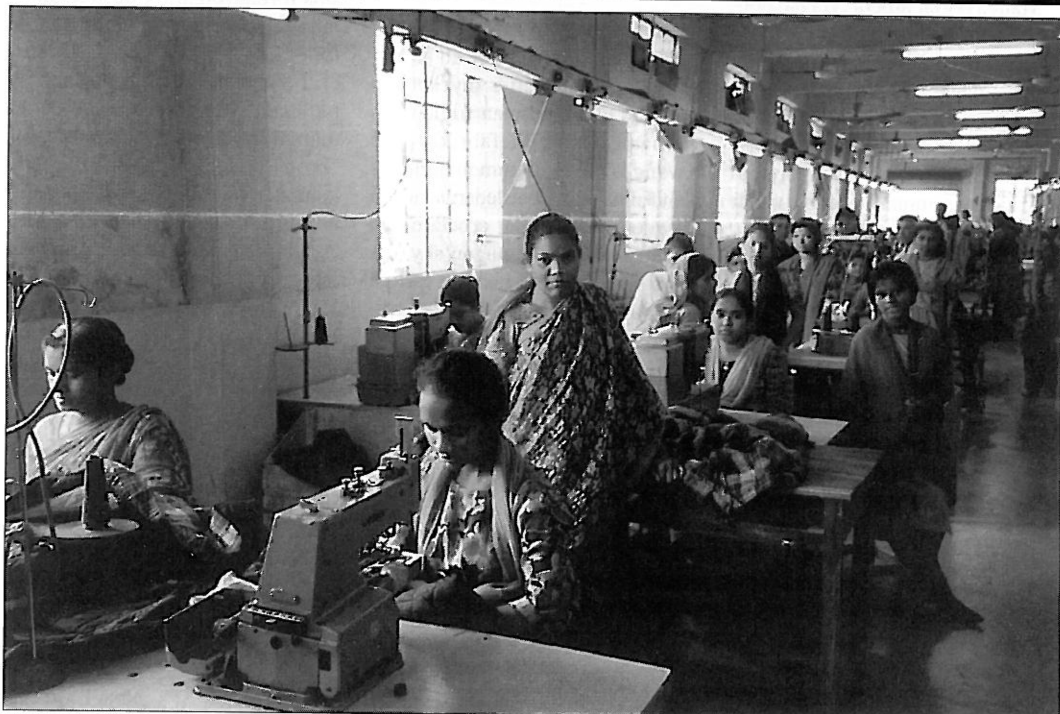
Militär mot arbetarna

Arbetarna började att organisera sig men avskedanden utan giltiga orsaker är vanliga så de var tvugna att sköta det mesta i hemlighet. Till slut bildades en kommitté bestående av 24 arbetare. När en arbetare dog vid en transport till arbetet krävde arbetskamraterna kompensation till den avlidnes familj. Det slutade med att två fackligt aktiva arresterades och kraven ignorerades. Arbetarna lade då ner arbetet och följande dag fann de fabriken stängs. En demonstartion anordnades men möttes av kravallpolisr och "specialskyttar från militärkommandot Bangladesh Rifles". 400 personer skadades och 9 arresterades. Fyra dagar senare öppnade fabriken men då hade 97 personer avskedats och lite senare fick ytterligare två till trehundra arbetare gå. Lönerna höjdes något och övertiden skars ned.

Minimi-krav på företagen

Just nu arbetar Rena Kläder här i Sverige med att förhandla om uppförandekoder. Det är minimi-krav som företagen skall ställa till sina leverantörer. Företagen som är aktuella just nu är Lindex Kappahl och Indiska De ska i sinom tid utökas till Intersport, Stadium, Nike och Addidas. I uppförandekoderna tas bl.a. upp anställningsskydd, rätt till organisering lagstadgad arbetstid, levnadslön mm. Ett av de viktigaste kraven som drivs är att det skall skapas en oberoende kontrollinstans som ska se till att detta efterföljs. En del företag har redan uppförandekoder men de är mycket lägre krav som ställs i dessa. I nuläget handlar det om en kampanj för att stödja och informera, arbetarna i Bangladesh ber oss att inte använda oss av bojkott, i alla fall inte i nuläget, avslutar Liv.

OLA BRUNNSTRÖM

Kvinnorna står ofta i första ledet på demonstrationer och aktioner. På bilden under görs vinterjackor till Kanada i en klädfabrik i Dhaka.

Foto: Per Erixon

Sug ut arbetare – just do it!

När Sydkorea och Taiwan höjde minimilönen och påbörjade en demokratiseringsprocess, flyttade Nike sin produktion till annat håll. Företagets hejdlösa vinstjakt upprätthåller ett scenario som kunde vara tagen ur Engels beskrivning av det engelska fabrikssystemet under 1800-talet.

Australiensaren Peter Hancock, som under 1996-97 spenderade åtta månader hos två underleverantörer till Nike i Indonesien, var djupt chockad över vad han sett.

Bland en del som bodde i områdena kallades Nikearbetarna vandrande vålnader, eftersom de endast syntes ute under småtimmarna, på väg till och från sina i genomsnitt 11,5 timmar långa arbetspass.

Många börjar arbeta fyra på morgonen och slutar sent på kvällen. 87 procent av de anställda tvingas arbeta sju dagar i veckan. På "satans fabriker", som en man kallade Nikefabrikerna, kan inte vem som helst spatsera in och göra ett reportage, varnade densamme. Det gäller att bli en vålnad för att se.

Svårt att göra motstånd

Att arbeta på en av fabrikerna innebär, för att nämna några saker, ständiga trakasserier och – om du är kvinna – övergrepp från cheferna, tunga arbetsmoment samt omedelbart avsked vid sjukfrånvaro oavsett om man har ett läkarintyg. Året då Peter Hancock började sin undersökning svimmade en 23-årig kvinna på den ena fabriken av utmattning och dog då hon nekades läkarvård. Medelåldern på de anställda är 16 år och 41 procent av dem är yngre än så.

Nu står ju inte arbetarna passiva inför allt de utsätts för. I Indonesien är det, trots hårda straff på strejker, många som med livet som insats protesterar mot arbetsförhållandena på fabrikerna. I april 1997 gick 10 000 arbetare på PT Hardaya Aneka Shoes Indstry ut i två veckostrejker med krav på minimilön. 80 manliga arbetare utpekades efteråt som upppviglare och utsattes för förföljelser av armétrupper.

I Indonesien har rupelns värde det senaste året sjunkit dramatiskt på grund av den ekonomiska krisen. Som en följd av detta har textilarbetarnas köpkraft minskat med 60 procent. Ändå har Nike inte höjt lönerna, trots påtryckningar från de indonesiska fackföreningarna. Arbetarna har nu en lön som är så låg att den inte räcker till att leva på.

Arbetare misshandlade i TV

I februari i år lyckades ett amerikanskt TV-team efter mycket om och men få tillåtelse att filma i den vietnamesiska Nikefabriken Tae Kwang Vina. I dokumentären ses bland annat hur arbetsledarna vid två tillfällen misshandlar arbetare och hur de senare, utan någon skyddsutrustning, tvingas hantera farliga kemikalier. Till saken hör att fabriken kände till filmteamets besök redan innan och förmodligen betedde sig bättre än vanligt.

Fabriksledningen fick senare reda på namnet på en av de anonymt intervjuade arbetarna, en gruppledare som trots goda meriter snart degraderades till toalettstädare och senare sparkades.

Stor profit

För att ge en ungefärlig bild av profittörsten inom Nike, kan man säga att produktionskostnaderna för ett par Nikeskor ligger på ca 8 svenska kronor medan vi i affären betalar runt 380 kronor för dem.

Sedan ett par år är Nike föremål för en internationell kampanj för förbättra situationen för de anställda. José Ramos-Horta, 1997 års ena Nobels fredspristagare, deklarerade i American Reporter att Nike, liksom arméer och regeringar som kränker mänskliga rättigheter, bör betraktas som fiende. Andra som kritiserar Nike är Amnesty International.

Spel för gallerierna

För att så långt som möjligt hålla locket på utnyttjade Nike diverse PR-trick. Bland annat beställde de två egna rapporter som i det offentliga granskats och funnits opålitliga och bristfälliga. Nike tvingades göra små förbättringar för de arbetande, men försökte genast ta tillbaka de förlorade pengarna med andra medel. I Vietnam dras bötesbelopp av på lönen och Nike passade på att mångdubbla bötessummorna för "brott" som att prata med arbetskamrater, ha sönder en nål eller lämna fabriksbyggnaden under lunchen.

När man studerar Nike kan man lätt tro att kampen för förändring är lönlös. Men för att ta förra vårens händelser som motbevis, meddelade Nikes högsta höns, Philip Knight, att företaget i fortsättningen skulle acceptera kontroller utförda av olika frivilligorganisationer på sina fabriker. Åldersgränsen på arbetarna i den tyngre industrin ändras till 18 och i den lättare till 16. (Om det sedan enbart är positivt kan ju diskuteras) Företaget sa sig dessutom anta USA:s arbetarskyddslagstiftning.

Nina Lahtinen

Bojkott?

Vad ska man som (någorlunda) välbeställd konsument i den (någorlunda) rika delen av världen när man hör talas om de vidriga arbetsförhållandena på tredje världens arbetsplatser?

Om man överhuvudtaget bryr sig, brukar det lättaste vara att utropa "Bojkott!". Det finns till exempel bojkotter mot McDonalds, Coca Cola, H & M, Ikea, Nike, Shell... Rena Kläder-kampanjen, som beskrivs i detta nummer av D.A., kanske man kan kalla en omvänd bojkott: De strävar i första hand efter att övertyga företag om att acceptera rimliga villkor, men indirekt uppmanar de västvärldens konsumenter att inte köpa kläder som inte är rättvisemärkta.

Det finns dock några problem med bojkotter som man kanske borde grubbla lite över.

För det första är det inte alls säkert att de som sliter elva timmar om dagen för nästan ingen lön i Indonesiens Nikefabriker skulle bli så mycket gladare om det blev av med jobbet. En bojkott kan ju – om den skulle bli effektiv – leda till att fabrikerna går i konkurs och knegarna blir arbetslösa och därmed helt utan inkomst.

För det andra så är det i första hand låginkomsttagare i väst som konsumerar varor som tillverkas under vidriga arbetsförhållanden i tredje världen, helt enkelt eftersom de är så billiga. Om man är fattig men vill klä sig hyfsat modemedvetet går man så klart till H & M (alla gillar ju inte trasiga jeans och en parkas från överskottslagret). Att gapa om bojkott kan då bli väldigt moraliserande över de fattiga här i västvärlden. Alla har ju trots inte råd att köpa märkeskläder för tre gånger H & M-priset.

För det tredje fungerar ju kapitalismen så att för att maximera profiten försöker företagen tillverka så billigt som möjligt. Och nu med en allt mer globaliserad kapitalism flyttar kapitalet dit det är billigast, som när Nike flyttar från Taiwan till Vietnam. Det innebär i slutändan att det krävs kamp mot hela rövarkapitalismen för att verkligen kunna komma tillrätta med de här problemen.

Till dess kan man ju bojkotta. Men ännu hellre stödja de fackföreningar som under svåra villkor kämpar i tredje världen för att de på egna villkor ska kunna förbättra villkoren på sina arbetsplatser.

Henrik Alm

Reaktionära krafter mot abort

I alla tider har de härskande i samhället velat begränsa kvinnors rätt att avgöra om och när de ska föda barn. Kvinnor som försökt göra abort eller hjälpt andra att avbryta graviditeter har straffats. Det mest kända exemplet är de miljoner kvinnor som torterades och mördades under häxförföljelserna för bara några hundra år sen, många av dem bara för att de praktiserat och spridit sin gynekologiska kunskap. Ända in på 1800-talet bestraffades abort med döden i Sverige, och inte förrän 1975 fick vi den fria abortlag som gäller idag.

Kampen om aborträtten handlar ytterst om kvinnans rätt att bestämma över sin egen kropp.

Den var följden av en lång tids kamp av framför allt arbetarrörelsen. En känd aktivist som propagerade för rätten till preventivmedel och för fri abort var Elise "Ottar" Ottesen Jensen, syndikalist och grundare av RFSU, som bland annat skrev i Brand och uppmanade till "direkt aktion mot könslagarna". En annan var ungsocialisten Hinke Bergegren, som 1910 hamnade i fängelse efter att han visat upp en kondom offentligt och uppmanat arbetarna att "föda färre barn till slavsamhället".

Fler barn, lägre löner

I dag använder abortmotståndarna oftast etiska argument om "respekten för det ofödda barnet", men man kan fråga sig om det är det verkliga skälet. Kapitalisterna har alltid eftersträvat högre födelsetal, så att de kan få en större arbetskraftsreserv och pressa ner lönerna, och det innebär att fri abort är olönsamt för dem. Till exempel attackeras aborträtten av storkapitalisten och förre SAF-chefen Curt Nicolin i boken "Ny strategi för Sverige" (som är en enda lång parad av genomreaktionära idéer).

Om det hade varit så att abortmotståndarna brydde sig så mycket om de "ofödda barnen", varför har de då aldrig brytt sig det minsta om hur livet blir för barnen när de väl har fötts, ofta av föräldrar som inte har resurser att ta hand om dem? Abortmotståndarna är ofta samma högerkrafter som skär ner på dagisplatser. Och om de tycker att abort är så hemskt, varför förespråkar de då inte bättre och gratis preventivmedel, något som borde vara en självklarhet? Nej, det är tydligt att etiken bara är ett svepskäl, abortmotståndarnas mål är att beröva kvinnor kontroll över sina kroppar och rätten till en egen sexualitet, och att tillmötesgå marknadens behov av ökat födelsetal. Kvinnan ska inte själv kunna avgöra om och när hon vill skaffa barn, och ska då bli beroende av en mans försörjning.

Dessutom är talet om "ofödda barn" skräckpropaganda och ren lögn. Nästan alla aborter i Sverige utförs innan 12:e graviditetsveckan. Vid denna tid har inget foster hunnit utvecklas, utan ett embryo som saknar hjärnceller och nervbanor, och som mer liknar en vanlig menstruation än ett foster. (Detta att jämföra med de bilder på 7 månaders foster som abortmotståndarna sprider i sin propaganda.)

Mord på abortläkare

I Sverige är abortmotståndarna organiserade i Ja Till Livet, en organisation som domineras av högerextrema kristna grupper som Livets Ord. Nu efter valet innehåller riksdagen tio Ja Till Livet- medlemmar, två moderater och resten kristdemokrater, däribland Mikael Oscarsson som efter att saken uppmärksammats fick avgå som ordförande men fortfarande är medlem i organisationen. Ja Till Livet samarbetar tätt med amerikanska abortmotståndare. I USA är det inte ovanligt att dessa bränner ner abortkliniker och har till och med mördat läkare som utfört abort.

Abort har alltid funnits och kommer antagligen alltid att finnas. Frågan är bara om den utförs legalt, av kunnig personal, eller illegalt, vilket ofta är farligt för kvinnan. Varje dag dör minst 500 kvinnor i världen till följd av illegala och osäkra aborter, trots att det egentligen är ett enkelt ingrepp. Lagar har aldrig kunnat förhindra aborter, bara försvåra dem och leda till personliga tragedier och dödsfall.

Klass och abort

Det är alltid arbetarklassens kvinnor som har fått lida av abortförbud. De har inte samma möjligheter som överklassens att resa till något land där det är legalt eller muta kunniga läkare.

Reagera nu!

Samtidigt är det arbetarkvinnor som har det största behovet av abort, eftersom många inte har råd att försörja ett barn och dessutom kanske riskerar att mista jobbet om de föder barnet. Många abortsökande kvinnor förklarar också att de helt enkelt inte haft ett öre i plånboken då det varit dags att förnya p- pillren. Abort är alltså helt klart en klassfråga.

Även om tio abortmotståndare i riksdagen knappast kommer kunna vrida tillbaka klockan och förbjuda abort, är det illa nog att abortmotståndarna är på offensiven. Genom filmvisning på skolor, "rådgivningstelefon" för gravida kvinnor med mera gör de vad de kan för att skuldbelägga de kvinnor som är i den svåra situationen att avgöra om de skall genomgå abort. Om vi inte vill ha samma utveckling som i USA är det viktigt att vi redan nu visar att vi inte accepterar deras reaktionära propaganda.

MIKAEL BOBERG

Nytt mord i USA av abortmotståndare

Den 23 oktober mördades doktor Barnett Slepian i Buffalo, New York av fanatiska abortmotståndare. Dr Slepian arbetade på en abortklinik och blev skjuten genom sitt eget köksfönster. Han blev den sjunde dödsoffret för den allt våldsammare amerikanska abortmotståndet. I år har också ett 15-tal attentat med sprängladdningar och syra genomförts.

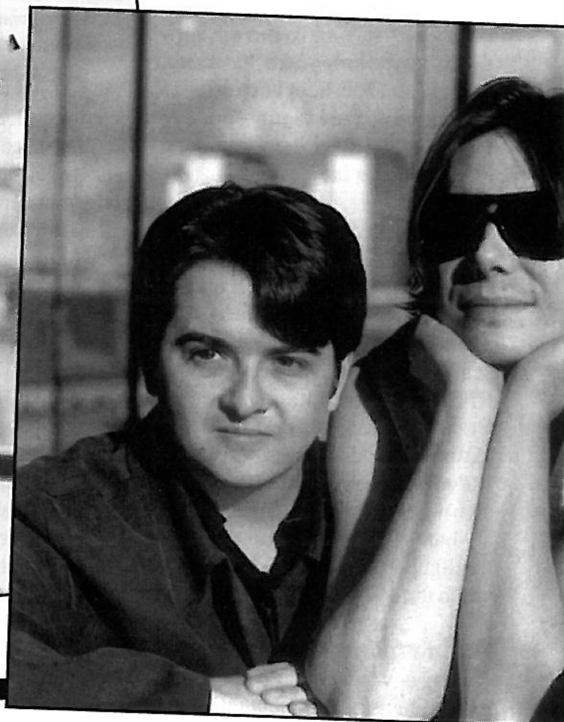
Abortmotståndarna har sina rötter i den kristna ultrahögen och starka band till det Republikanska Partiet. Det finns även kopplingar till rasistiska grupper som Ku Klux Klan

CHRISTOFFER KARLSSON

MANIC STREE

Bandet som att de blev

Det var en gång fyra arbetarklassgrabbar från Wales som bestämde sig för att starta ett band. Det hände ju ändå inget kul i deras byhåla Blackwood. Varför gå och stämpla när man kan bli popstjärna, lika cool som the Clash och samtidigt förändra världen?

Ett otal vedermödor och bedrövelser och fem album senare har Manic Street Preachers blivit ett STORT band. Inte många kan väl ha undgått deras senaste singel, "If You Tolerate This Your Children Will Be Next", som väl snart får klassas som landsplåga.

Få kan heller ha undgått att höra talas om det media alltid tjatar om när Manics kommer på tal: bandmedlemmen Richey Edwards' spårlösa försvinnande för över tre år sedan.

Richey var allmänt känd som gitarristen som inte kunde spela. Han var hopplöst omusikalisk – men hans funktion i bandet var främst som låtskrivare, inspiratör och intellektuell motor. Han var den bandmedlem som uttalade sig oftast och ständigt exponerades. Inget hölls hemligt – det var allmänt känt att att han hade en lång historia av självdestruktivitet, anorexia och alkoholism.

Sagan om Manics

Bandets politiska åsikter och deras ambitioner att förändra världen hamnade i skymundan när media valde att fokusera på denna enda medlems psykiska problem. När han så försvann, utan att lämna ett spår efter sig och utan att höra av sig till någon, hade sagan om Manic Street Preachers blivit till en veritabel såpa i brittisk musikpress.

De fyra medlemmarna – James Dean Bradfield, sångare, Nicky Wire, basist, Sean Moore, trummis och så Richey, gitarrist – växte upp tillsammans, mitt i konsekvenserna av Margaret Thatchers ekonomiska åtstramningspolitik. Det var väl någon gång i tonåren, när de såg The Clash på ett "10-år-efter" jubileumsprogram om punk på TV, som de bestämde sig för att bilda ett band.

Sagt och gjort. När man kommer från en byhåla i Wales, där naturen förfulas av enorma slagghögar, där den enda biografen bommade igen för flera år sedan och där majoriteten av de vuxna invånarna är arbetslösa gruvarbetare, då kan livet liksom bara bli bättre.

"Motown, Motown Junk / I laughed when Lennon got shot / 21 years of living and nothing means anything to me / Motown Junk a lifetime of slavery / Songs of love echo underclass betrayal / Stops your heart beating for 168 seconds / Stops your brain thinking for 168 seconds"

Kaxiga Walesare

I början var det inte många som tog Manics på allvar. De kallades bland annat hånfullt för "några som försöker spela Clash i en skolpjäs". Det var FEL att komma från Wales, FEL att klä sig i damblusar med spraymålade slogans och FEL att vilja återuppliva punken. Till råga på allt var Manics extremt kaxiga; de skröt om att de skulle spela in ett dubbelalbum som skulle sälja i 16 miljoner exemplar, de skulle bli störst i världen och sedan splittras,